

SÄÄ'MTEE'ĠĠ HALLTÕÕZZ SÅÅBBAR 5/2024

Äi'ġġ 29.4.2024 čiaß 9.27 – 14.32.

Päi'ĳĳ Solju, Sajos, Aanar / Teams (T)

			Ä	M
Ä'ldd/ meäda	Pirita Näkkäljärvi	saaggjää'dtee'jj	x	
	Leo Aikio	I väärrsj. x		
	Tuomas Aslak Juuso	II "	x (T)	
	Karen-Anni Hetta	vuäzzlaž	x	
	Tauno Ljetoff	"	x	x
	Asko Länsman	"	x (T)	
	Inka Musta	"	x (T)	
	Vaaldâsm:			
	Pia Ruotsala-Kangasniemi		x	
		vaaldâsmjää'dtee'jj, på'rddĳee'rjtuõ'll'jee'jj		
	Kalle Varis	lää'ĳĳpiisar x (T)		
	Niina Aikio-Siltala	ĳiõllpie'ssvuä'pstee'jj 6 §	x	
	Tiina Lovisa Solbär	vs. pirrõspiisar	x (T)	
		8 - 11 §		
	Gabriela Satokangas	vs. saaggtempiisar	x	
	Ä'sštobddi:			
	Martin Scheinin	ä'sštobddi 5 §, meeraikõskksa vuõiggâdvuõđ da ooumažvuõiggâdvuõđi professor	x (T)	

Sh 1 §

29.4.2024

SÁBBAR ÄÄ'VUMMUŠ

Saaggjää'dtee'jj äävii sábbar čičäss 9.27.

Sh 2 §

29.4.2024

SÁBBAR LÄÄGGLAŽVUÕTT DA MIE'RREEMVÄLDDSAŽVUÕTT

E'tĳĳõs:

Sáábbar tuõđžet lääggli'žžen da mie'rreemväldli'žžen. Halltõõzz sábbrest
lij tu'mmjum halltõõzz sábbrest 29.2.2024.
Sáábbarkáčč-ä'sšlistt lij vuõlttuum vuázzlaid 22.4.2024.

Tu'mmstõk:

Sáábbar tuõ'tteš lääggli'žžen da mie'rreemväldli'žžen.

Sh 3 §

29.4.2024

PÅ'RDDĶEE'RJ TA'RĶSTEE'JI VA'LLJUMMUŠ

Sää'mtee'ğğ tuájjriáššmõõžž 63 § mie'ldd på'rddĳe'rjj álgg ta'rĳsted da
tääimted táimmorgaan vuázzlaid di õlmstá'tted Sää'mtee'ğğ interne'ttseeidain
kuei't neä'ttel se'st sábbar áânmmõõžžâst.

Sää'mtee'ğğ tuájjriáššmõõžž 64 § mie'ldd halltõõzz på'rddĳee'rj tõõzz õhttuum
läittampõ'mmjivui'm áâ'net mâŋŋa ta'rĳstummšest õlmmsest vuei'nnemnalla nu't mâta
tõ'st lij ooudbeä'lnn i'lmmtum.

Vaaldášmjää'dtee'j e'tĳĳõs (PRK):

Halltõs

- 1) va'lljad kue'htt på'rddĳe'rjita'rĳstee'j, kook táimma taarbšeen
jiõnnla'sĳĳee'jen,
- 2) på'rddĳee'rj ta'rĳstet mââimõõžžâst 13.5.2024 da tuõ'll'jet tâ'l
vuei'nnemnalla 14.5 – 14.6.2024 Sää'mtee'ğğ ne'ttseeidain
www.samediggi.fi

Tu'mmstõk:

Halltõs

- 1) va'llji på'rddĳe'rjita'rĳstee'jen Leo Aikio da Karen-Anni Hetta, kook
taarbšeen táimma jiõnnla'sĳĳee'jen,
- 2) tu'mmji e'tĳĳõõžž mie'ldd.

Sh 4 §

29.4.2024

AA'SŠI KIÕTT'TÕÖLLÂMJÄ'RJSTÕÕZZ PRIIMM'MÕŠ

Vaaldâšmjââ'dtee'jj e'tĳkõs (PRK):

Primât puõ'tti aa'sši kiõtt'tõõllâmjä'rjstõs:

5 § Juätkktâaim Ââ'lmõs vaaldsemvuõiggâz rä'tĳkummsi diõtt

6 § Sä'mmlai kulttuur- da ĳiõllpie'sstoi'mmjummuž riikkveä'ĳĳtie'ğğ âânnmõš ee'jjest
2024

7 § Sää'mtee'ğğ linjõs ceerkavsâbbra

8 § Indigenous Knowledge and Arctic Forests -ha'ĳĳkõõzz vuä'pstemjoouk palddlõs-
saaggjââ'dtee'j nõõmtummuš

9 § Teâđstõõllmõš õhttsažtâ'vvjânnmallša, äimmõsriiskid Sää'mjânnmest ĳiõlgeeja
ha'ĳĳkõ'sse õhttnee'l

10 § Ouddmiâsttâmraukkmõš näggtõstu'tĳkummša

11 § Miâsttâmraukkmõš Máhtut-ha'ĳĳkõõzz čõõđ viikkmõ'sše

12 § Jee'res ou'dde puõ'tti ää'sš

13 § I'lmmtõsää'sš

14 § Sâbbar loopptummuš

Tu'mmstõk:

Halltõs tu'mmji e'tĳkõõzz mie'ldd.

Miõrkkuš, što Niina Aikio-Siltala puõ'di sâbbra tu'mmstõktuâj mâĳĳa čičâss 9.32.

Sh 6 §
29.4.2024

**SÄÄ'M KULTTUUR- DA KIÖLLPIE'SSTOI'MMJUMMUŽ
RIKKVEÄ'KKTIE'ĞĞ ÄÄNNMÕŠ EE'JJEST 2024**

Sää'mtee'ğğ tuäjriäšmõžž 15 § 9 päi'k mie'ldd sää'm kiõllsuávtõs tu'mmai halltõžž vuálsi'žžen kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummša miõttum riikkveä'kktie'ğğ äänmõžžâst. Riikk tällõsarvvlõ'sse lij va'rrjum kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummuž tuõrvvmõ'sše 1 300 000 eu'rred ee'jjest 2024.

Sä'mmlai dommvuu'dest liä ááu'c (9) sää'mkiõllsa kulttuur- da kiõllpie'zz, koin nellj (4) tâ'vvsää'mkiõllsa, kolmm (3) aanarsää'mkiõllsa di kue'htt (2) nuõrttsää'mkiõllsa. Sä'mmlai dommvuu'd áaugbeä'lnn liä kolmm (3) tâ'vvsää'mkiõllsa kulttuur- da kiõllpie'zz. Kiõllpie'sstoi'mmjummša vuässâ'tte alggee'jjest 2024 sä'mmlai dommvuu'dest 62 päärna di sä'mmlai dommvuu'd áaugbeä'lnn 31 päärna. Tuäjla liä alggee'jjest 2024 sä'mmlai dommvuu'dest 21 da sä'mmlai dommvuu'd áaugbeä'lnn 10.

Sää'mtee'ğğ halltõžž 19.10.2021 priimmâm kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummuž teäggtsvuâdai mie'ldd kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummuž riikkveä'kktie'ğğin teäggtet 85% kuulin da toi'mmjummuž já'rjstee'ji teäggtsvuässõs lij 15%. Ee'jjest 2024 85% obbkuulin le'čči kuuitäg 1 549 239,47 eu'rred da láâ'ssen koordinaatiotoi'mmjummša õõlgči va'rrjed uu'ccmõsân 65 000 eu'rred ri'jttjeei veiddsõs toi'mmjummuž tuõrvvmõšsân. Obbkuuli puk pããdkuulid čuõppee'l šeäšt vuäžžčeš tâ'l'k nu't 15–20 000 eu'rred.

Gu obbkuuli da riikkveä'kktie'ğğ meär jeä'rdõs lij nu't jõnn, õ'neš koo'ddivui'm tâ'lvvmannust kue'htt tuäjjsábbar teäggtdõžžid kuõskee'l. Sábbri täävtõssân leäi, što kaaunât 2024 riikkveä'kktie'ğğ juákkmõžžâst õhttsaž rá'tk'kummuš, kää'tt le'čči vuei'tlva tää'ssbeállsaž da kuástalv di vãäldči lokku jee'res ouddpeâmm-maalli jee'resnallšem kuullrajjsid. Koo'ddivui'm õnnum sãbbriin suõppuš, što kiõllsuávtõ'sse e'tk'keet riikkveä'kktie'ğğ juákkmõžž päärnažmeär meãldlãnji da nu't, što päärnažvuõtsaž riikkveä'kkteä'ğğ mõõnnči puärddsi mie'ldd jee'res ouddpeâmm-maalli meãldlãnji. Láâ'ssen sãbbrest tu'mmješ e'tk'keed, što nuõrttsää'mkiõllsai kiõllpie'zzi riikkveä'kkteä'ğğkeärdõs le'čči seãmma gu uu'cces juákkaz keärdõs. E'tk'kõžž mie'ldd riikkveä'kktie'ğğ meär ta'ssjet še nu't, što loopplaž veä'kkteä'ğğprose'ntt obbkuulin lij juõ'kk juákksest uu'ccmõsân 60 % da jäänmõsân 85 %. Kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummuž koordinaatiobudjetta e'tk'keet uu'ccmõs le'be 65 000 eu'rred.

Sää'm kiõllsuávtõs lij tu'mmjam sãbbre'stes 11.3.2024 (1/2024, 8 §) priimmãd koo'ddivui'm õhttsažtuájast valmštõllum e'tk'kõžž riikkveä'kktie'ğğ juákkmõžžâst ee'jjest 2024 juu'rdee'l, što mãtt'tõs- da kulttuurministeria meãtt riikkveä'kktie'ğğ Sää'mteggga plaaneemnalla 1 300 000 eu'rred. Sää'm kiõllsuávtõs e'tk'kad Sää'mtee'ğğ halltõ'sse kulttuur- da kiõllpie'sstoi'mmjummuž teäggtsvuâdai päi'kkest 10.1 ("riikkveä'kktie'ğğ vuässõs lij 85 % da koo'ddi teäggtsvuässõs 15 %") čãrstummšin ee'jjest 2024.

Såbbrest vuei'nnemnalla åårrai ä'sšĳee'rij:

- *Sää'm ĳiõllsuåvtõõzz på'rddĳe'rjj 1/2024 11.3.2024*
- *Moštaz sää'mtee'ğğ da koo'ddi tuâjjsåbbriin 7.2.2024 da 12.2.2024.*

ĳiõllpie'ssvuä'pstee'j e'tĳĳõs (NAS):

Halltõs preemm Sää'm ĳiõllsuåvtõõzz e'tĳĳõõzz.

Tu'mmstõk:

Halltõs tu'mmji sää'm ĳiõllsuåvtõõzz e'tĳĳõõzz meådlånji.

Miõrkkuš, što Niina Aikio-Siltala vuõ'lji såbbrest ooudbeä'lnn tu'mmstõktuâj čiâss 9.38.

Sh 7 §
29.4.2024

SÄÄ'MTEE'ĞĞ LINJJÕS CEERKAVSÁBBRA

Lei'ğğ piispsáábbar tu'mmji 12.3.2024 e'tkķeed ceerkavsáábbra, što ceerkavriáššmõ'sše láá'zzte'češ šiõttálm palddlõs veä'nccfi'ttjõõzzin. Nuu'bbest veä'ncc fi'ttjet áumma da neezzan kõskksaž da nuu'bbest veä'ncc fi'ttjet kuei't oummu kõskksi'žžen. Fi'ttjõõzz liâ teolooglânji jee'res naa'lin vuâdđtõllum. Piispsáábbar priimi ceerkavriáššmõõžž muuttâse'tkķõõzz se'st ââ'nee'l sábbrest. E'tkķõs mâânn puõ'ttjen láâ'jjta'rkstemtáimmkââ'dd ta'rkstemnalla, mõõn mâŋŋa njuhččmannust noorõõtti piispsáábbar tue'jjad e'tkķõõzz ceerkavsáábbra. Ceerkavsáábbrest e'tkķõõzz priimm'mõš õõlgat tuággses koumm neelljadvue'zz ee'ttķee'jin. Ceerkavsáábbar noorââtt puõ'tti vuâra 13.–17.5.2024.

Sää'mtee'ğğ sáábbar nõõmti sábbre'stes 30.1.2024 (17 §) ceerkavsáábbra äigga 1.5.2024 - 20.4.2028 sä'mmlai ee'ttķee'jen Aslak Pekkala, vuõssmõs väärrée'ttķee'jen Tauno Ljetooff da nu'bben väärrée'ttķee'jen Máret-Inka Länsman.

Sábbrest vuei'nnemnalla áárrai ä'sšķee'rij:

- *Piispsáábbar på'rddķe'rjj 2/2024 12.3.2024, 6 §*

Vaaldâšmjââ'dtee'j e'tkķõs (PRK):

Halltõs sagstâáll vuei'tlvaž ceerkavsáábbra tuâjast linjjõõzzâst.

Tu'mmstõk:

Halltõs tu'mmji tuârjjeed piispsáábbar e'tkķõõzz kuõskee'l palddlõs veä'nccfi'ttjõõzz.

Miõrkkuš, što Inka Musta vuõ'lji sábbrest čiâss 9.42 ää'sš ķiõtt'tõõllmõõžž poodd da puõ'di sáábbra tu'mmstõktuâj mâŋŋa čiâss 9.48.

Miõrkkuš, što Tiina Lovisa Solbär puõ'di sáábbra (zoom) tu'mmstõktuâj mâŋŋa čiâss 9.48

**INDIGENOUS KNOWLEDGE AND ARCTIC FORESTS -HA'ŊĶĶÕÕZZ
VUÄ'PSTEMJOOUK PALDDLÕS-SAAGGJÄÄ'DTEE'J NÕÕMTUMMUŠ**

Lää'ddjânnam pirrõskõõskõs räukk sää'mtee'ğğ nõõmtet palddlõs-saaggjää'dtee'j Indigenous Knowledge and Arctic Forests -ha'ŊĶĶÕÕZZ vuä'pstemjou'kke. Sää'mtee'ğğ halltõs lij sábbre'stes 5.10.2023 (sakahptk 11/2023, 8 §) miõttâm pääkkte'mes da tiõttu vuäddõõvvi ouddmiâsttmõõžž ha'ŊĶĶÕ'sse jie'llemvue'kk- da vuõiggâdvuõttlu'vddkää'dd e'tĳĳõõzz meâldlânji da tu'mmjam, što sää'mte'ğğ še haa'lad taimmad ha'ŊĶĶÕõzz vuä'pstemjoouk saaggjää'dtee'jen seämmast pirrõsministeriain da što tääzz õõlgçi va'rrjed resuurs.

Ha'ŊĶĶÕ'sse lij miõttum teäggtoš ålggministeria IBA (Itämeri, Barents, Arktinen) – teäggtoõzzâst tøn vuäžžeen Saa'mi siidsåbbar da Sää'mtee'ğğ ouddmiâsttmõõžž. Ha'ŊĶĶõsplan lij tiudduum vuäppõõzzu'vddjin, koon pa'lĳĳe'češ konsulttsuäppmõõžžin raaveed ha'ŊĶĶõõzz ålggmeerkulttuur meâldlaž planummuž da tiu'ddepiijmõõžž.

Vuä'pstemjoukk preemm tuâjjplan, ta'rjjõsraukkmõõžž da konsulttsuäppmõõžž ha'ŊĶĶõõzz tiu'ddepiijmõõžž vuä'pstummuž mie'ldd. Ee'jj 2025 lo'ppe vuällai toi'mmjempâä'jest vuä'pstemjoukk noorõõdçi neelljast čiččâm vuâra. Såbbar rie'sšeš jâ'rjste'češ ju'na ougglõsõhttvoõdin le'be hybridmaall âä'nee'l. Vuä'pstemjoouk vuõssmõs såbbar âännčeš ougglõs-såbbren vue'ssmannu looppâst da ha'ŊĶĶõõzz tiu'ddepiijmõõžž kuõskki vuä'pstemjoouk plaaneemtuâjjpää'jj čõhččmannu aalgâst.

Ha'ŊĶĶõõzz vuä'pstemjou'kke liâ koččum Sää'mtee'ğğ mie'ldd Saa'mi siidsååbbar di Taarr da Ruõcc Sää'mte'ğğ da Sää'msuâvtõs, mâta še Ruõcc da Taarr ee'tĳĳee'j Aarktlaž Suâvtõõzz luâđ määñghämmsažvuõttjooukâst (Ruõcc da Taarr pirrõskonttâr) Lää'dd ee'tĳĳee'j le'be pirrõsministeria lââ'ssen. Ha'ŊĶĶõõzzâst liâ budjetõsttum pä'lĳĳ da mä'tĳĳ-kuul ålggmeeraid ee'tĳĳõõ'sti vuä'pstemjoouk vuäzzlaid. Sää'mtee'ğğ ee'tĳĳeeja lij va'rrjum 500 eeu'r pä'lĳĳ da vuei'tlva mä'tĳĳ-kuul.

Vasttoõzz nõõmtemää'sšest raaukât 2.5.2024 mõõnee'st.

Vs. pirrõspiisar e'tĳĳõs (TLS):

Halltõs nõõmat palddlõs-saaggjää'dtee'j *Indigenous Knowledge and Arctic Forests* -ha'ŊĶĶõõzz vuä'pstemjou'kke.

Tu'mmstõk:

Halltõs nõõmti palddlõs-saaggjää'dtee'jen vuä'pstemjou'kke Leo Aikio.

Sh 9 §
29.4.2024

TEÂDSTOÏLLMÔŠ ÖHTTSAŽTÂ'VVJÂNNMALLŠA, ÄIMMÔSRIISKID
SÄÄ'MJÂNNMEST ČIÖLGTEE'J HA'ŦKĶŦ'SSE ÖHTTNEE'L

Ruõcc äimmiõtti stroi'ttel õhttvuõðâst tâimmai äimmõsmuttsa šiõttlõõvmmõõžž ä'sštodbisuåvtõs (Nationalla expertrådet för klimatanpassning) lij âlddnam sää'mtee'ğğ teâðstõðlee'l tøn vuäinalm õhttsažtâ'vvjânnmallaž, äimmõsmuttâz riiskid Sää'mjânnmest kuõskki čiolgtõõžžâst. Sâ'mmlaid jäänab kuõskki äimmõsmuttâz riiskid ķiõtt'tõõllâmvuâla čiolgtõ'sse liâ kaunnâmnalla vuâð Ruõcc, Taarr da Lää'dd meersaž äimmõsmuttsa šiõttlõõvmmõõžž da tõõžž va'rrijõõttmõõžž kuõskki plaanin da prograamin. E'tĳķõssân lij, što ha'ŋķķõõžž konkretisâsttmõõžž juâtkčeš õõutâst da viiggčeš ooudâs jiõččveârlaž ha'ŋķķõsplaân raajjmõõžž ouddmiârkkân Tâ'vvjânnmallaš ministersuåvtõõžž päâi'ķ ooccâmvuâla teäggtoõžž vääras. Vs. pirrõspiisar vuässõõði 11.4.2024 ehdtoõžž čiolgte'e'jjvuâla tuâjjsåbbra Ruõcc da Taarr äimmõsmuttsa šiõttlõõvmmõõžžâst va'sttei ve'rğğneķvue'ssbeâ'li di Ruõcc Sää'mtee'ğğ da Ruõcc sâ'mmlai meersaž õhttoõžž [Sámiid Riikkasearvi](#) :ee'tĳķee'jivui'm. Ruõcc Sää'mte'ğğ ka'nnat e'tĳķõõžž da Taarr Sää'mtee'ğğ vuäinn ää'sš še miõttlõssân. Tuâjjsåbbrest tuõ'tteš, što Lää'ddjânnam Sää'mtee'ğğ vuäinlma e'tĳķõ'sse õhttnee'l mää'ccet Sää'mtee'ğğ halltoõžž såbbbar mânŋa.

Såbbrest vuei'nnemnalla åarrai ä'sšķee'rj:

- Proposal on a joint Nordic CCRA for Sápmi.

Vs. pirrõspiisar e'tĳķõs (TLS):

Halltös

- 1) tu'mmai sää'mtee'ğğ vuâððeeinalla miõttlõs vasttoõžžâst Nationalla expertrådet för klimatanpassning ä'sštobddisuåvtõ'sse,
- 2) nõõmat äšša õhttvuõttoummu,
- 3) vuõlttad ää'sš jie'llemvue'ķķ- da vuõiggâdvuõttlu'vddkåå'dd ķiõtt'tõõllâmnalla, raauķee'l jeâ'rben lu'vddkåå'dd vuäinalm tõ'st, vuäitt-a õhttsažtâ'vvjânnmallaš, äimmõsmuttâz riiskid Sää'mjânnmest kuõskki čiolgtõs pu'htted lââ'ssäärv sâ'mmlaid Lää'ddjânnmest meersânji plaaneemnallšem tââimai lââ'ssen.

Tu'mmstõk:

Halltös

- 1) tu'mmji va'stteed ä'sštobddisuåvtõ'sse, što Sää'mte'ğğ ķiõtt'tââll ää'sš,
- 2) nõõmti õhttvuõttooumžen vs. pirrõspiisar,
- 3) tu'mmji vuõltteed ää'sš jie'llemvue'ķķ- da vuõiggâdvuõttlu'vddkåå'dd ķiõtt'tõõllâmnalla, raauķee'l jeâ'rben lu'vddkåå'dd vuäinalm tõ'st, vuäitt-a õhttsažtâ'vvjânnmallaš, äimmõsmuttâz riiskid Sää'mjânnmest kuõskki čiolgtõs pu'htted lââ'ssäärv sâ'mmlaid Lää'ddjânnmest meersânji plaaneemnallšem tââimai lââ'ssen. Lââ'ssen halltõs räukk lu'vddkåå'dd veâl synkronâstted ää'sš sää'm äimmõs-suåvtõõžžin.

Sh 10 §
29.4.2024

OUDDMIÁSTTÂMRAUKKMÕŠ NÄGGTÕSTU'TĶĶUMMŠA

Näggtoške'rijtu'tkkee'jj Anni-Helena Ruotsala lij tåaimtam Sää'mtegg 15.12.2023 pei'vvuum raukkmoðžž vuäžžad näggtoštu'tkķummsa sä'mmlai pääkkte'mes, tiõttu vuäððõvvi ouddmiásttmõš. Ruotsala lij ve'rggluõvõsvuõðåst Sää'mtee'ğğ pirrõspiisar vee'rjest näggtoške'rijha'ņķķõðžžås diõtt.

Näggtoštu'tkķummuž kuåskk jee'res mæddåånnmõðžž sää'mkulttuur vue'ķķåttmõ'sše šõddeem hæait da tän årvvtõõllmõ'sše kuulli hæitt-tåå'zz meå'rtummuž le'be naa'lid čiõlgted, lij-a hæitt ouddmiårkkån occnjaž le'be miårktei. Nåkam hæait årvvtõõllmõš kooll määng jee'res mæddåå'nnemha'ņķķõðžžid kuõskki låå'ppsmiõttmõ'sše. Ruotsala mie'ldd å'sšvuud kuõskki "ååi'jbuž *tu'tkķummuš lij tuårjjõðttåm låå'jjsiõttummuž da pålķķteåd se'st õõ'nni fi'ttjummsid, logi'ķķe da kuånstid, da ķiçčlõðttåm še pue'rben åu'ķķeed tõid sä'mmlai åu'ķķen ju'n åårrai raamm se'st tøn såjja, što le'ççi ta'rķstõõllåm tai fi'ttjummsi, logiikk da kuånsti suåvlažvuõð sä'mmlai vuõiggådvuõði ouddnummsa*" (låå'ddķiõllsaž tu'tkķeemkovvõðžž vuånõs, s. 2). Tän määinast uu'ccab vuåmmšõ'sse lij pääccam tõt, mæid jee'restæss'saž hæait vue'jjest miårkte, le'be mæid tõin miårktet, što sä'mmlai vuõiggådvuõð vuåitçe teåuddjõðvvåd mæddåånnmõðžžåst.

Tu'tkķummuž vuei'vvååššlåž miårktõs lij viikkåd ooudås sä'mmlai ķiõçčåmvue'jj da sij silttummuž lokku vålddmõðžž vaaiktõðžžid årvvtõõllåm-mõõntõõllmõðžžåst. Jeå'rben miårktõssån lij pue'reed vaaiktõðžžid miårkteinallšemvuõð meå'rtummuž sä'mmlaid till'lõõvvi vaaiktõðžžid beå'lnn. Tu'tkķummuš çijnlååvv puåžžså'mmlai ķiõçčåmvuåka da ålddan åå'sš *birgejummi* le'be sä'mmlai obbvååldlåž tåimmam- da ju'rddemnåå'l veåka. Tu'tkķee'jest jijstes liå jiiijanvuõttsa teåttmõðžž da fi'ttjummuž tå'st tåimmam- ja ju'rddemnåå'lest. Tu'tkķummuš ķiçčlåått u'vdded såå'j puåžžså'mmlaid jiõccses jiijås saa'nin õlmmeed da tue'jjeed fi'ttõsnallše'mmen jee'res mæddåånnmõðžž hæittvaaiktõðžžid. Nååi't tu'tkķummuš ķiçčlåått çuõveed määinaid tõðžž, mõ'nt ånn'jõž nåå'll årvvtõõllåd da meå'rted jee'res mæddåånnmõðžž hæaitaid kõskkvuõðåst puåžžså'mmlai jie'llma ij va'stted puåžžså'mmlai tuõttån jie'llem hæaitaid. Kõskksaž teåd teåttķåivv liå tu'tkķeemsagstõõllmõðžž puåžžså'mmlaivui'm.

Tu'tkķee'jest lij Sää'mtee'ğğ pirrõståimmsue'rij kuõskki tuåjjķiõçčlåsttmõðžž diõtt tu'tkķummuž kõðçčmõšpiiijjmõðžž da suåvlaž keerjlaž teåttķåivvaunstõðžžid kuõskki harjnummuž. Tu'tkķummuž tue'jjeet samai å'lddvuårvaiktõðžžåst puåžžså'mmlai da puåžžså'mmlai õutstõðžživui'm. Tu'tkķee'j sää'mķiõl tåidd (jie'nnķiõll) da jiiijanvuõttsaž kulttuurtoðddmõš liå kõskksa resuurs tu'tkķummuž çõððviikkmoššån plaaneemnallšemnalla. Sagstõõllåmaunstõðžžid anonymisåsttmõðžž kuõskki taarbin, aunstõðžžid arkiivå'sttem da teåðai da puåððõžžid juåkkmoðžžåst lij miårktõs suåppåd tu'tkķummsa vuåssõððjivui'm.

Jie'llemvue'ķķ- ja vuõiggådvuõttlu'vddķå'dd ķiõtt'tõõli miåsttåmrauukkmoðžž såbbre'stes 12.3.2024 (eolptk 1/2024, 11 §) da tu'mmji e'tķķeed Sää'mtee'ğğ halltõ'sse, što näggtoštu'tkķummsa miõðåt ouddmiásttmõš.

Såbbrest vuei'nnemnalla åårrai ä'sšĳee'rj:

- *Sää'mtee'ğğ mōōntōōllmōš sä'mmlai pāāđ-, tiōttu vuāđđōōvvi ouddmiāsttmōōžž teāđstōōllām diōtt sä'mmlai kulttuurāā'rb da ä'rbbvuōđlaž teāđ kuōskki tu'tĳķeemha'ĳĳķōōzzin di jee'res tååimain, koin liā le'be vuei'tte lee'd vaaiktōōzz sä'mmlai kulttuurārbba da ä'rbbvuōđlaž tiōttu*
- *Ouddmiāsttāmooccmōōžž meālddōōzz: miāsttāmlomaakk*

Vs. pirrōspiisar e'tĳķōs (TLS) e'tĳķōs:

Halltõs tu'mmai miāsttmōōžžâst Ruotsala nāggtōstu'tĳķummša.

Tu'mmstōk:

Halltõs tu'mmji miōttād ouddmiāsttmōōžž Ruotsala nāggtōstu'tĳķummša.

Miōrkkuš, što Asko Länsman vuō'lj såbbrest ouddâl 10 § čiâss 10.23.

Sh 11 §
29.4.2024

MIÁSTTÂMRAUKKMÕŠ MÁHTUT-HA'ŊĶĶÕÕZZ ČÕÕĐ VIKKMÕ'SŠE

Lappi universiteettt sää'mtu'tĳkummuž professor Sanna Valkonen tuâjj-jooukineez räuukk Sää'mtee'ğğ miásttmõðžž MÁHTUT – Sä'mmlaž teätt da vue'jj ruänn se'rddem äi'ğğpâ'jest -ha'ŋĳĳõõzz čõõđ viikkmõ'sše.

MÁHTUT-ha'ŋĳĳõõzz toi'mmjempâ'jj lij 1.9.2023 – 31.8.2026 da tõõzz lij miõttum teäggtoš EU Interreg Aurora Sápmi -prograammâst (obb-budje'tt 1 334 067 eu'rred. Ha'ŋĳĳõõzz EU-vä'lddpartner lij Lappi universiteettt da Taarr vä'lddpartner lij Taarr Aarktlaž universiteettt universiteetttmuseo, jee'res partnee'r liâ Lää'ddjânnmest Sää'mvuu'd škooultõškõðškõs di Ruõccâst Uu'mes universiteettt sää'mtu'tĳkummuž juâggas Várdduo.

Ha'ŋĳĳõõzz täävtõssân lij tuärjjeed sää'm ä'rbbvuõðlaž teäđ da tääidai serddjummuž puõlvvõðggâst nobba da puu't'ted odd tu'tĳkeemteäđ sää'm õutstõõzzid da še vaiddsab aalmjid. Täävtõssân lij tuärjjeed sä'mmlai kulttuur jie'llemviõgg da jeältummuž raavee'l sä'mmlaž vue'lğğemsõð'jin kaggõõtti keäll'jemvuõttjuurdčummuž da čuä'jtee'l tõn miärktõõzz sä'mmlaid jiõccses da keäll'jee'jab ânn'jõžpee'i'v da pue'ttiäi'j beä'lnn. Ha'ŋĳĳõõzzâst ĳiçčlõõðât ouu'deed, seeiltet da tuärjjeed sä'mmlai ä'rbbvuõðlaž luåttvuåððeei jie'llemvuåĳka õhttneei tääidaid, teådaid da vuõ'jjid. Sä'mmlai porrmõštuõrv da jiijjâsvää'rrvuõð tuõ'll'jemnaa'li see'lvtummuž lij ha'ŋĳĳõõzzâst kõskksaž sâå'jest.

Ha'ŋĳĳõõzzâst liâ kääu'c tuâjjpa'ĳaat: Tuâjjpa'ĳat 1 âânn se'st kutt ä'rbbvuõðlaž vuõ'jjid kuõskki škooultõsvue'zzid, ml. poorrâmaunnsi da taalkâsraa'zzi ĳiõtt'tõõllmõðžž tuâjjpää'j. Tuâjjpa'ĳat 2 kuåskk sä'mmlai tääidai da teäđ dokumentåsttmõðžž da tõõzz õhttneei, ä'rbbvuõðlaž teäđ da silttummuž ĳiõtt'tõõllmõðžž da kuõskki ja čuä'jtummuž kuõskki eettlaž kõðçčmõðžžid. Tuâjjpa'ĳaat 3 täävtõssân lij tuejjeed jårrõstålõšjuurdčummuž da illneutraalvuõð čuä'jteei sä'mmlai ä'rbbvuõðlaž kulttuursaž vuõ'jjid kuåsttjee'jen da ärvvtõõllåd tõi miärktõõzz ruänn se'rddem täävtõõzzi beä'lnn. Tuâjjpa'ĳat 4 ĳiõtt'tååll sä'mmlai tiõrvåsvuõð, pue'rrvåâjjmõðžž da porrmõštuõrv. Tuâjjpa'ĳat 5 ĳiõtt'tååll meeraikõskksaž alggmeervuõiggådvuõð da riikkla vaaldåšm tuâjjneåvvaid kõskkvuõðåst sä'mmlai ä'rbbvuõðlaž vuõ'jji da ä'rbbvuõðlaž teäđ tuärjjummša da ouddnummša. Tuâjjpa'ĳaatest 6 teåuddjåå'ttet ha'ŋĳĳõõzz puåðõõzzi åukkaivuõð da miärktõõzzlåžvuõð ärvvtõõllmõš sä'mmlai ja sää'mõhttsažkåå'dd ĳiõççåmvue'jjest. Tuâjjpa'ĳat 7 ĳiõtt'tååll ha'ŋĳĳõõzz puåðõõzzi maacctummuš sää'mõhttsažkåå'dd åu'kken. Mååimõs kååucad tuâjjpa'ĳat to'lĳkad vaaldåšm da teådtummuž vue'zzid.

Miásttâmraukkmõðžž mie'ldd ha'ŋĳĳõõzz plaanummuž da valmstõõllmõš lij šõddâm sää'minstituoioi da sää'må'sštobddji kõðšk. Sä'mmlaid kuõskki ha'ŋĳĳõõzzid ärvvtõõllåt Interreg Aurora Sápmi -prograammâst takai jee'rab kritee'rivui'm. Ha'ŋĳĳõõzz teemain leåt sagstõõllåm õhttsažkåå'dd vuåzzlai, sää'må'sštobddji di tõi pääiklai sää'mõutstõõzzivui'm, keåivui'm ha'ŋĳĳõõzz viiggåt čõõđ jee'res beä'lnn Sää'mjånnam. Ha'ŋĳĳõs ij čiõlggsånji kuõskåt õõut, čiõlggsånji rää'jteei sää'mõutstõõzz, kuuitåg Sápmi vaiddsabun.

Sh 11 § juätkkai...

Ķiĉĉlõõttmõššân e'tĳķēet āārram tāāim eettlaž vuõ'jji meāldlānji da nu't, što tāid vuõ'jjid tu'mmjet da viiggāt ooudās aktiivlānji ha'ĳķķõõzz poodd. Puu't'tum aunstõõzzid kuõskki kõõĉĉmõõžžin mātā ōlmstāttmõõžž da ruõkkmõõžžāst lij āiggmõš suāppād õhttsažtu'mmjumšsin ha'ĳķķõ'sse vuāssõõđjivui'm.

Jie'llemvue'ĳķ- ja vuõiggādvuõttlu'vddkā'dd ĳiõtt'tõõli miāsttāmraukkmõõžž sābbre'stes 12.3.2024 (eolptk 1/2024, 11 §) da tu'mmji kuuleen tu'tĳķēemha'ĳķķõõzz ee'tĳķēe'jid e'tĳķēed Sää'mtee'ğğ halltõ'sse miāsttmõõžž miõttum MÁHTUT-ha'ĳķķõ'sse. Jie'llemvue'ĳķ- da vuõiggādvuõttlu'vddkā'dd tu'mmji õõudlded, što tu'tĳķkummuž ĉõõđ viikkmõõžžāst raportāā'stet mie'rrkõõski Sää'mteggā da Saa'mi siidsābbra, što Sää'mteggā ja Saa'mi siidsābbra ta'rjeet vuei'tlvažvuõtt vuāssõõttād tu'tĳķkummuž ĉõõđ viikkmõ'sše da što tu'tĳķkummšest va'stteei tuārvv vuāssõõttmõ'sše taarbšeei resuursid. Lāā'ssen jie'llemvue'ĳķ- da vuõiggādvuõttlu'vddkā'dd tuõđi, što tu'tĳķkummšest sā'mmli'žžen jārřstāllõsjõrddmõššân nõõmtum tāimmam-mall ĉuā'jat nāā'l jie'lled määinain šeā'sttee'l da ku'ķesāiggsānji. Jie'llemvue'ĳķ- da vuõiggādvuõttlu'vddkā'dd tuõđi kuuitāg, što sā'mmlai porrmõšjiijāsvāā'rrvuõ'tte vaaikte miārkteeinalla õõudldõõzz tuõttvue'ĳķšānji vue'ĳķā'tted sā'mmlai dommvuu'dest ā'rbbvuõđlaž šeellmõõžž da kue'llšeellmõõžž. Tān diõtt jie'llemvue'ĳķ- da vuõiggādvuõttlu'vddkā'dd tu'mmji e'tĳķēed, što Sää'mtee'ğğ halltõs õõudald tu'tĳķkummšest ĳiĉĉled lokku vā'ldded ā'rbbvuõđlaž šeellmõõžž da kue'llšeellmõõžž vue'ĳķā'ttemõõlgtõõzzid.

Sābbrest vuei'nnemnalla āārrai ā'sšĳēe'rj:

- Máhtut - application for funding. Interreg Aurora.
- Sää'mtee'ğğ mõõntõõllmõš sā'mmlai pääĳkte'mes, tiõttu vuāddõõvvi ouddmiāsttmõõžž teāđstõõllām diõtt sā'mmlai kulttuurāā'rb da ā'rbbvuõđlaž teāđ kuõskki tu'tĳķēemha'ĳķķõõzzin di jee'res tāāimain, koin liā le'be vuei'tte lee'd vaaiktõõzz sā'mmlai kulttuurārbba da ā'rbbvuõđlaž tiõttu.

Vs. pirrõspiisar e'tĳķõs (TLS) e'tĳķõs:

Halltõs tu'mmai Sää'mtee'ğğ vasttõõžžāst miāsttāmraukkmõ'sše.

Tu'mmstõk:

Halltõs tu'mmji raukkād ha'ĳķķõõžžāst lāā'ssteāđaid da uu'di vāā'ld I vāārrsaaggjāā'dtee'j priimmād lāā'ssteātraukkmõõžž.

Miõrkkus, što õ'nneš kõõut 11 § ĳiõtt'tõõllmõõžž poodd ĉiāss 11.03 – 11.55.

Kõõut māņņa pääi'ĳ ā'lnn le'jje Pirita Näkkäläjärvi, Leo Aikio, Inka Musta, Karen-Anni Hetta da vaaldšmest Pia Ruotsala-Kangasniemi, Kalle Varis, Tiina Lovisa Solbär, Gabriela Satokangas.

Halltõs

29.4.2024

seidd 13 (18)

Miõrkkuš, što õ'nneš kõõut čiašs 12.41 – 14.01 Kõõut mânia pääi'k á'lnn le'jje Pirita Näkkäläjärvi, Leo Aikio, Tuomas Aslak Juuso, Asko Länsman, Inka Mustu, Karen-Anni Hetta da vaaldšmest Pia Ruotsala-Kangasniemi, Gabriela Satokangas.

Sh 5 §
29.4.2024

**JUÄTKKTÄÄIM ÄÄ'LMÕS VAALDŠEMVUÕIGGÄZ
RÄ'TĶĶUMMŠI DIÕTT**

Ää'lmõs vaaldšemvuõigäs uu'di 27.3.2024 ee'kk-ke'rjtu'mmstõõggid KHO:2024:44, KHO:2024:45 DA KHO 2024:46 Säa'mte'ğğvaali vaal-logstõõgg da vaalpuäðõzz kuõskki läittmõõžžid. KHO mie'rrii miõrkkat 72 oummu Säa'mtee'ğğ ee'jj 2023 vaal-logstõ'kke da ää'nned o'ddest Säa'mte'ğğvaalid.

Säa'mtee'ğğ halltõs sagstõõli ää'sšest sabbre'stes 27.3.2024 (3/2024, 14.2 §) da tu'mmji u'vdded vää'ld saaggjää'dtee'jjkää'dd ha'ηkkēed ä'sštobddjid analysä'tted KHO tu'mmstõõggid. Lää'ssen halltõs tu'mmji, što tõt tu'mmai vuei'tlvaž juätkktääimain mä'ηηlubust. Halltõs kuuli sabbre'stes 3.4.2024 (4/2024, 5 §) ä'sštobddi juätkktääimaid õhtnee'l.

Säbbrest vuei'nnemnalla äärrai ä'sškee'rj:

- KHO ee'kk-ke'rjtu'mmstõõgg KHO:2024:44,
KHO:2024:45 da KHO 2024:46

Vaaldäšmjää'dtee'j e'tĳkõs (PRK):

Halltõs tu'mmai juätkktääimain KHO 27.3.2024 u'vddem tu'mmstõõggi diõtt.

Tu'mmstõk:

Saaggjää'dtee'jj kōõskti sabbbar ä'sštobddi Martin Scheinini kuullmõõžž ääigas čiašs 14.02–14.12. Ä'sštobddi vuõ'lji sabbrest kuullmõõžž mânia čiašs 14.12.

Miõrkkuš, što Kalle Varis puõ'di sabbra ä'sštobddi kuullmõõžž poodd čiašs 14.05.

Halltõs tu'mmji u'vdded tuärjõõzzäst tõõzz, što halltõõzz vuäzzla õõutmiõ'lle vuälläkee'rjte ooumažvuõiggädvuõttläittmõõžž.

På'rddķee'rj ta'rķsteš tän paragraaff beä'lnn sabbrest.

Sh 12 §
29.4.2024

JEE'RES OU'DDE PUÕ'TTI ÄÄ'ŠŠ

Jiâ leämmaž jee'res ää'šš.

Sh 13 §
29.4.2024

I'LMMTÖSÄÄ'ŠŠ

Vaaldâšmjää'dtee'j e'tkkös (PRK): Halltös meärrk teättan täid i'lmmtösaa'ššid:

1. Saaggjää'dtee'j tu'mmstōgg

- Nimennyt Saamelaiskäräjien edustajaksi maa- ja metsätalousministeriön porolaidunten hoidon ja käytön suunnittelua sekä eloporojen enimmäismäärän kontrollia koskevia säännöksiä valmistelevaan hankkeeseen ja työryhmään I varapuheenjohtaja Leo Aikion ja ympäristö- ja lakiasiainsihteri Sarita Kämäräisen sekä varajäseneksi saamelaiskäräjien jäsen Asko Länsmanin,
- Nimennyt Saamelaiskäräjien edustajaksi Gollegiella -arviointikomiteaan SPN:n neljännen jäsenen paikalle vuosiksi 2024-2028 Tauno Ljetoffin,
- Nimennyt Saamelaiskäräjien edustajaksi Gollegiella palkinnon arviointikomiteaan vuosiksi 2024-2028 saamen kielineuvoston varapuheenjohtaja Leena Niittyvuopio-Jämsän.

2. I väärrsaaggjää'dtee'j tu'mmstōgg

- Hyväksynyt lausunnon ympäristöministeriölle hallituksen esityksestä eduskunnalle luonnonsuojelulain muuttamisesta (**liite 1 T**).
- Hyväksynyt kantelun valtioneuvoston oikeuskanslerille maa- ja metsätalousministeriön menettelystä päätösehdotuksen valmistelussa koskien porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (987/2011) ja vastaavan valtioneuvoston asetuksen (656/2016) soveltamisesta talvikaudella 2021-2022 sekä saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaisissa neuvotteluissa (**liite 2 T**).

3. II väärrsaaggjää'dtee'j tu'mmstōgg

-
- Hyväksynyt lausunnon Eduskunnan sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä (HE 8/2024 vp) eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi (**liite 4 T**),
- Hyväksynyt lausunnon Lapin hyvinvointialueen talouden sopeuttamisohjelman ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian valmistelua varten (**liite 5 T**),
- Nimennyt Saamelaiskäräjien edustajaksi Kelan saamenkielisten kuntoutuksen kehittäminen asiantuntijatyöhön vs. sosiaali- ja terveyssihteri Anni Koiviston ja sosiaali- ja terveyslautakunnan varapuheenjohtaja Ulla-Maarit Maggan,
- Hyväksynyt lausunnon Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä (HE 8/2024 vp) eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi (**liite 6 T**),
- Hyväksynyt kannanoton Lapin hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä Lapin hyvinvointialueen saamen kielen lautakunnan puheenjohtajalle saamenkielisten ja kulttuurinmukaisten sote-palvelujen turvaamisesta (**liite 7 T**).

4. Vaaldášmjää'dtee'j tu'mmstõõgg

-
- Palkannut sosiaali- ja terveyssihteerin viransijaiseksi Anni Koiviston ajalle 25.3.2024 - 4.2.2025,
- Palkannut määräaikaiseksi Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen saamelaisyksikön osa-aikaiseksi suunnittelijaksi Darija Semenojan ajalle 16.4.-31.12.2024,
- Palkannut vaalilautakunnan sihteeriksi Antti Aikion ajalle 23.3.-31.7.2024,
- Palkannut vaalilautakunnan esittelijäsihteeriksi Sinikka Mäkisen ajalle 1.4.-31.7.2024,
- Palkannut vaalilautakunnan vaalisuunnittelijaksi Essi Kuukan ajalle 1.4.-31.7.2024,
- pyynnöstä siirtänyt oppimateriaalisuunnittelija Raija Lehtolan vuosilomaa myöhemmin pidettäväksi,
- pyynnöstä siirtänyt taloussihteerin Irmeli Moilasen vuosilomaa myöhemmin pidettäväksi,
- Valinnut musiikkikeskuksen suunnittelijan esityksestä Ijahis Idja -festivaalin lastenpäivän projektityöntekijäksi Anni-Sofia Niittyvuopion,
- Valinnut musiikkikeskuksen suunnittelijan esityksestä Ijahis Idja -festivaalin projektityöntekijäksi Aleksi Ahlakorven,

5. Mošttaz

- Pöytäkirja vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunnan kokouksesta 2/2024, 6.3.2024 (**liite 8 T**),
-

6. Puättam ķee'ri

- Maa- ja metsätalousministeriön asettamispäätös porolaidunten hoidon ja käytön suunnittelua sekä eloporojen enimmäismäärän kontrollointia koskevia säännöksiä valmistelevan hankkeen ja työryhmän asettaminen (**liite 10 T**).

7. Sosiaal- da tiõrvâsvuõttlu'vddkää'dd tu'mmstõõgg

8. Škooultõs- da mätmmateriaal-lu'vddkää'dd tu'mmstõõgg

9. Kulttuurlu'vddkää'dd tu'mmstõõgg

10. Nuõrisuåvtõõzz tu'mmstõõgg

11. Jie'llemvue'ķķ- da vuõiggådvuõttlu'vddkää'dd tu'mmstõõgg

12. Ķiõllsuåvtõõzz tu'mmstõõgg

13. Tuâjjlažkâ'ddää'šš

- Luettelo saamelaiskäräjien palveluksessa olevista henkilöistä (**liite 11 T**).

T-meâlddõõzzid vuäitt tobdstõõttâd põlvvkäüzzkõõzzâst.

Tu'mmstõk:

Halltõs tu'mmji e'tkkõõzz mie'ldd.

Sh 14 §
29.4.2024

SÁBBAR LOOPPTUMMUŠ

Saaggjää'dtee'jj looppti sábbar čiâss 14.32.

Pirita Näkkäläjärvi
saaggjää'dtee'jj

Pia Ruotsala-Kangasniemi
Pia Ruotsala-Kangasniemi
på'rddĳee'rjtuð'll'jee'jj

Leä'p ta'rkstam på'rddĳee'rj da tuðttâm tøn va'ssteem sábbar jáåttmõðžž.

Karen-Anni Hetta
på'rddĳe'rjjta'rkstee'jj

Leo Aikio
på'rddĳe'rjjta'rkstee'jj